

Piotr Dziembowski

Testament Adama Augusta Dziembowskiego z dnia 9 czerwca 1806 roku -w zbiorach gorzowskiego archiwum : przyczynek do genealogii rodziny Dziembowskich herbu Pomian

Nadwarciański Rocznik Historyczno-Archiwalny 2/7, 45-55

2000

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

NADWARCIAŃSKI ROCZNIK
HISTORYCZNO-ARCHIWALNY
NR 7/2

Piotr Dziembowski
Poznań

**Testament Adama Augusta Dziembowskiego
z dnia 9 czerwca 1806 roku
– w zbiorach gorzowskiego archiwum. Przyczynek do
genealogii rodziny Dziembowskich herbu Pomian**

Adam August Dziembowski h. Pomian, dziedzic Policka i Janowa, urodził się w Bobowicku jako pierwszy syn Adama Stefana i Karoliny Kalkrayter (Kalckreuth)¹, ochrzczony 5 VIII 1745 r., chrzestnymi byli: generał major von Bardeleben, pułkownik von Obsten, Kamerherr von Unruh z Bauchwitz, pani von Kalkrait (sic), panna von Unruh z Neugörtzig (Nowego Gorzycka), panna von Stench i jedna osoba z Międzyrzecza (zapis nieczytelny)². Zmarł w Wińcu (Wieniec) 24 XI 1808³. Żoną Adama Augusta była Krystyna Małgorzata Kalkrayter, córka Chryzostoma i Krystyny Barbary Unrużanki⁴, z którą w 1787 roku zawarł układ na dożywocie⁵. Krystyna Małgorzata, urodzona w październiku 1757 r., zmarła w Policku 25 VII 1801⁶. Małżeństwo to było bezdzietne⁷.

¹ Dokładne informacje o przodkach Adama Augusta, zob. S. K a r w o w s k i, *Dziembowscy herbu Pomian* (1911 r.), wyd. Piotr M. D z i e m b o w s k i, Genealogia R. 9, 1997, s. 23-82 (w druku).

² Archiwum Państwowe w Szczecinie Oddział w Gorzowie Wlkp., (dalej: APG), księgi metrykalne parafii ewangelickiej w Międzyrzeczu.

³ APG, akta Sądu Krajowego w Międzyrzeczu (dalej: SKM) sygn. 372 s. 5 (odpis aktu zgonu z Urzędu Stanu Cywilnego gminy Niestrońskiej, pochowany 30 XI 1808 w Policku). W dniu 22 XI 1808 Adam August był obecny przy otwarciu testamentu swojego brata Karola Bogusława w Poznaniu.

⁴ S. K a r w o w s k i, op. cit.

⁵ Tamże.

⁶ Sächsisches Staatsarchiv Leipzig; księgi metrykalne parafii Policko s. 532; Krystyna Małgorzata zmarła w wieku 43 lat 9 miesięcy.

⁷ Brak informacji o ewentualnych dzieciach zmarłych w dzieciństwie.

Testament Adama Augusta Dziembowskiego został spisany w Policku w dniu 9 czerwca 1806 roku w obecności konsyliarza sprawiedliwości Schleicha i pisarza (aktuariusza) sądowego Lichta w miejscu zamieszkania testatora przy drzwiach zamkniętych. Oryginał testamentu został spisany w języku niemieckim. W testamencie Adam August wyjaśnia, z czego składa się jego majątek. W chwili spisywania testamentu w posiadaniu Adama Augusta był majątek Padniewo, którego wartość szacowana była na kwotę 58.000 talarów, i majątek Policko o wartości 22.000 talarów. Sukcesorami testamentu zostali ustanowieni: Jan Stefan Dziembowski, Zygmunt Władysław Dziembowski (bracia Adama Augusta), Stefan Seidlitz, Karolina Seydlitz i Helena Seydlitz, dzieci zmarłej siostry Adama Augusta Heleny Bogumiły Dziembowskiej zamężnej Seydlicowej. Adam August wspomina, że ma jeszcze jednego brata Karola⁸, dziedzica Bobowicka, którego nie ustanawia swoim spadkobiercą, tłumacząc to tym, iż z *opatrności Boskiej w takim znajduje się stanie, iż ode mnie żadnego nie potrzebuje wsparcia*. Z łącznej sumy tj. 80.000 talarów zostało rozdysponowane pomiędzy ww. osoby po 16.666 talarów. Zastrzeżono również, iż w przypadku śmierci jednego z sukcesorów pozostali dziedziczą jego część z zastrzeżeniem, iż dzieci Heleny Bogumiły Seidlicowej mają być traktowane „jak jedna głowa”. Adam August zapisuje też 3 legaty po 10.000 talarów dla Jana Stefana Dziembowskiego (swego brata), Stefana Dziembowskiego porucznika w Regimencie Dragonów Pritwitza i dla jego siostry Fryderyki, która się rozwiodła z Augustem Unruhem⁹. W testamencie następuje też rozdysponowanie bielizny i rzeczy stołowych, które dostają Karolina i Helena Seidlitz oraz Zygmunt Władysław Dziembowski, natomiast bieliznę ubiorową otrzymuje służący Adama Augustyna, (brak nazwiska). Pozostałe rzeczy, tj. konie, wozy, strzelby i inne „mobilia”, otrzymują bracia Adama Augusta tj. Jan Stefan i Władysław Zygmunt. Na końcu testamentu jest wzmianka o czeladzi „wszelkiego gatunku”, której mają być wypłacone podwójne zasługi. Testament po przeczytaniu został podpisany przez Adama Augusta i potwierdzony pieczęcią.

Poniższy testament znajduje się w Archiwum Państwowym w Gorzowie Wlkp. w Aktach Sądu Krajowego w Międzyrzeczu sygn. 372. W aktach tych znajduje się oryginał testamentu sporządzony w języku niemieckim, jak też potwierdzony jego odpis sporządzony w języku polskim. Jest również informacja, iż testament został przesłany rapor-

⁸ Karol Bogusław zmarł przed Adamem Augustem 16 IV 1808 roku.

⁹ Stefan i Fryderyka Dziembowscy są dziećmi Karola, wnukami Zygmunta, której był bratem, dziadka Adama Augusta.

tem Sądu Patrymonialnego w Policku 9 czerwca 1806 roku i złożony do depozytu w Poznaniu w dniu 23 czerwca 1806 roku oraz potwierdzenie zgodności tłumaczeń z języka niemieckiego. W aktach tych znajdują się również dokumenty (w języku polskim) dotyczące: prośby o otwarcie testamentu, plenipotencja, protokół z oględzin zwłok (*wizya Trupa*), zaświadczenie o pogrzebie, protokół z otwarcia testamentu¹⁰. Dokumenty obrazują XIX-wieczną procedurę spadkową. Są one o następującej treści (zachowano oryginalną pisownię):

1. Prośba o otwarcie testamentu¹¹

Poznań dnia 6-go Grudnia 1808
Prześwietny Trybunale

Ad Acta

Testamentaria bywszej Regencji sub libro testamentowe Akta Urodzonego Augusta Adama Dziembowskiego z Policka

Na dniu 24 zeszłego miesiąca umarł mój brat August Adam Dziembowski, jak świadczy wizya Trupa przez Urzędnika Cywilnego parafii Niestronskiej datowany 25-go Novembra currentis uczyniona a tu wraz z zaświadczeniem sepultury przyłączona. Po śmierci rzeczzonego brata mego znalazłem w papierach jego przyłączone tu wraz z tłumaczeniem zaświadczenie bywszej Regencji Poznańskiej, iż nieboszczyk złożył w Archiwum testament pod dniem 9 czerwca 1806 roku. A że nieboszczyk żadnych po sobie nie zostawił dzieci, więc gdy sukcesja na mnie jako brata rodzzonego na Urodzonego Karola Dziembowskiego jako syna od brata rodzzonego idącego i na Urodzonego Władysława Dziembowskiego w Saxoni mieszkającego spada, więc my mając prawo żądamy otworzenia testamentu nieboszczyka.

Na piśmie widnieją następujące adnotacje sporządzone inną ręką: *W. Zaborowski zapłaci za Urodzonego Dziembowskiego na poczet kosztów od Rezolucji w tej mierze wypaść mogących złotych 12; bm. przydaje się do publikacji testamentu niniejszego ex officio nieprzytomnych. Urodzony Zaborowski adwokat; JP. Barciszewki jest Deputowany do Publikacji żądanego testamentu, której Publikacji Protokół robi i do Sądu odda 6 Xbris 1808 [podpis nieczytelny]; do depozytu o wydanie ex depozytu do publikacji 6-go grudnia 1808; mówie dwanaście złotych zapłacone i zapisane P.20. Nr 37, 6 Xbris [czyli 6*

¹⁰ APC, SKM, sygn. 372, s. 4, 5, 8-9, 12-16, 18-21, 22.

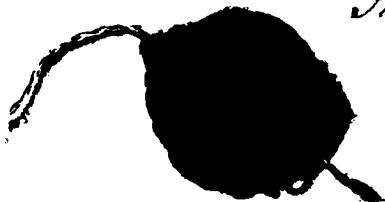
¹¹ Pismo zostało napisane przez brata Adama Augusta, tj. przez Jana Stefana i złożone przez Karola Dziembowskiego posiadającego plenipotencję Jana Stefana.



Wykaz tego jako y Świadkowie
 Urząd Języ w Łano rocznie podpisanu
 w p. 18. Jan. Stefana Dziembowski
 talentu Matyjaszowi Michał Wolinski
 jako świadkowie tej Eganowu. Jan Pokora
 wyznał tej Eganowu Świadek. Antoni Mir-
 bali. Pisarz Altkowy Powiatu Powiatu Miejs.
 Główny Urząd publicznego w sprawie auto-
 ryzacji Wyższego przy Wyższym Urzędzie
 Powiatu Powiatu Powiatu. Kopia do orygina-
 lu, podług przepisów w artykule 100. Powiatu.
 To jest w Powiatu w Powiatu Powiatu
 Powiatu Powiatu Powiatu.

Urząd Powiatu Altkowego Języ Kna-
 luffkiej Stajicy Moxi Powiatu
 Powiatu Powiatu Powiatu Powiatu.

Antoni Mirbali
 Pisarz Altkowy Powiatu Powiatu
 Powiatu.



października] 1808 [podpis nieczytelny]; b. m. wyda *Ur. Korczyński archiwalia z depozytu sądu testament zmarłego Augusta Dziembowskiego do publikacji formalny mandat dnia jutrzejszego.*

2. Plenipotencja

Fryderyk August z Bożej Łaski Król Saski Xiążę Warszawski.

*Urząd Pisarstwa Aktowego czyni wiadomo każdemu, komu o tym wie-
dzieć należy, jako przed nim zapisane zostało Pełnomocnictwo w następującej
sprawie. Działo się w Padniewie dnia czwartego miesiąca grudnia Roku Pań-
skiego Tysiąc ośmset ósmego. Przed nami Urzędnikiem Pisarstwa Aktowego Po-
wiatu Powidzkiego Departamentu Poznańskiego Urodzonym Antonim Wierz-
bickim w Trzemecznie na ulicy Torońskiej pod numerem trzydziestym szóstym
mieszkającym i ustanowionym i przysięgłym Pisarzem Aktowym. Osobiście sta-
nawszy Wielmożny Jan Stefan Dziembowski obywatel Xięstwa Warszawskiego
mieszkający w Wińcu, Urzędowi znany i do działania Sądowych Czynności
zdolny, zdrowy na umyśle będąc w przytomności przybranych Świadców, to jest
Urodzonych Michała Wolińskiego i Jana Pokraczyńskiego, obu znanych, nie
spowinowaconych jawnie i dobrowolnie zeznaje niniejszym, jako tenże zeznają-
cy do poniżej wyszczególnionej okoliczności za pełnomocnika swego Urodzonego
Karola Dziembowskiego Brata swego stryjecznego¹² mieszkającego w Padniewie
pod Trzemesznym w Powiecie Powidzkim Departamencie Poznańskim, obywa-
tela Xięstwa Warszawskiego obiera go i ustanawia dając temuż Pełnomocnikowi
swemu zupełnej mocy władze dopraszania się Prześwietnego Trybunału Cywil-
nego pierwszej instancji Departamentu Poznańskiego o odpiecztowanie Testa-
mentu Publikacji y wydanie tegoż przez Extrakt po zmarłym bracie swoim rodzo-
nym Wielmożnym Adamie Auguście Dziembowskim uczynionym w Policku przed
sądem tamtejszym Patrymonialnym dnia dziewiątego Czerwca Roku Tysiąc
Ośmset Szóstego, a złożonym podług Rekognicyi bywszej Regencji Poznańskiej w
Depozycie teyże dnia dwudziestego trzeciego czerwca Roku Tysiąc Ośmset Szó-
stego pod numerem Dwa tysiące Pięćset Sześćdziesiąt i jeden. A co przerzeczony
pełnomocnik w tej mierze uzupełni, to zeznający za ważne, mocne i stałe przy-
siąc przyrzeka, który to akt Plenipotencji po wyraźnym przeczytaniu i zrozumie-
niu tak przez zeznającego jako i Świadców niemniej Urząd swój własnoręcznie
podpisany został. Jan Stefan Dziembowski czytałem Ratyfikuje. Michał Wo-
liński jako świadek tej czynności. Jan Pokraczyński tej czynności świadek.*

¹² Karol (Karol Florian Henryk) Dziembowski był synem Karola Dziembowskiego i jego drugiej żony Ludwiki Joanny Zaydlcówny, wnukiem Zygmunta i jego drugiej żony Anny Heleny Kalkrauter (Kalckreuth), który był bratem dziadka Jana Stefana, tj. Krystiana Konrada (zob. S. K a r w o s k i, op. cit., zob. przypis 9).

Antoni Wierzbicki Pisarz Aktowy Powiatu Powidzkiego Co dla wiary publicznej w sposobie autentycznego wyciągu przy wyciśnięciu Urzędowej Pieczęci wy-daje. Stempel do oryginału podług przepisu wziętym został. Działo się w Pad-niewie w Powiecie Powidzkim dnia i roku jak wyżej.

Urząd Pisarstwa Aktowego Jego Królewskiej Xiążęcej Mości Powiatu Po-widzkiego Departamentu Poznańskiego.

Antoni Wierzbicki Pisarz Aktowy Powiatu Powidzkiego

3. Wizja trupa

Roku Tysięcznego osmsetnego ósmego, dnia dwudziestego piątego mie-siāca listopada przed Nami, Gasparem Tarkowskim – Proboszczem Niestrońskim, Urzędnikiem stanu Cywilnego gminy Niestrońskiej Powiatu Gnieźnień-skiego w Departamencie Poznańskim. Stawili się Urodzeni Karol Dziębowski Brat stryjeczny zmarłego, liczący lat trzydzieści trzy, Dziedzic Wienca, Pad-niewa, Pałędzia i Michał Woliński, Dzierżawca liczący lat czterdzieści cztery, w tych Dobrach zamieszkali i oświadczyli Nam, iż dnia dwudziestego czwarte-go miesiąca i roku bieżącego, o godzinie ósmej wieczornej, Urodzony Augustyn Dziębowski liczący lat sześćdziesiąt trzy, wdowiec bezdzietny w Wiencu za-mieszkały Powiecie Inowrocławskim w Departamencie Bydgoskim umarł, w domu pod Numerem dziewiątym. Poczem oświadczejacy podpisali z Nami akt niniej-szy po przeczytaniu onego.

*Ksiądz Gaspar Tarkowski Proboszcz Niestroński
Urzędnik stanu Cywilnego
Karol Dziębowski oświadczejacy
Michał Woliński Oświadczejacy*

4. Zaświadczenie o pogrzebie

Na mocy odebranego świadectwa Wizji trupa nieboszczyka Augusta Dziembowskiego mieszkającego w Wiencu przez JP. Proboszcza Kaspara Tarkow-skiego, Urzędnika Cywilnego gminy Niestrońskiej Gnieźnieńskiego Dystryktu Departamentu Poznańskiego ciało tegoż Dziembowskiego pod dniem dzisiejszym to jest 30-go Listopada bieżącego roku oddane mi zostało, które podług przepisu Pułkownika Stefana Dziembowskiego przy boku Nieboszczki żony pochowałem. Działo się w Policku Międzychodzkiego Dystryktu Departamentu Poznańskiego dnia 30-go Listopada 1808.

Wojciech Chrystian Bieske Pastor Urzędnik Cywilny

5. Protokół otwarcia testamentu

Działo się w Zamku Sądowym w Poznaniu dnia Szóstego Grudnia roku Tysiąc osmsetósmeo.

Stosownie do podanej Prośby Urodzonego Karola Dziembowskiego z dnia szóstego tegoż miesiąca na Terminie dzisiejszym ex decreto prasidiale de hodierna do Publikacji Testamentu przez zmarłego Urodzonego Augustyna Adama Dziembowskiego w Sądzie Patrymonialnym Miedzyrzeckim w Politzigu dnia dziewiątego Czerwca 1806 zeznanego i w niemieckim języku spisaneo, przez tenże Sąd dnia czternastego Czerwca 1806 do bywszej Regencji przestawnego y do Depozytu sądowego dwudziestego trzeciego Czerwca 1806 przyjętego stawili się osobiście:

- 1. Urodzony Karol Dziembowski, Pełnomocnik Urodzonego Jana Dziembowskiego, który Plenipotencją sądownie spisaną do niniejszego aktu składa*
- 2. Urodzony Stefan Zeydlit, Porucznik w Wojsku pruskim jako siostreniec Testatora w asystencji Urodzonego Felixa Łopińskiego adwokata Trybunału*
- 3. Urodzony Zaborowski, adwokat ex officio, przydany jako assystent do Publikacji niniejszego Testamentu dla nieprzytomnych sukcesorów.*

Stawiający tak pieczęcie herbowe Testatora na kopercie, w której się znajdował Testament, jako y pieczęć Sądu Patrymonialnego wyciśnięte, za niezwruszone jako i Podpis na Testamencie za własnoręczny zmarłego Augustyna Adama Dziembowskiego uznali. Na rzeczoney kopercie znajdował się napis w niemieckim języku jak następuje; Hierin ist der letzte Wille das Herrn Adam.

August von Dziembowski welcher derselbe dato bei demhiesigen Patrimonial gericht zum gerichtlichen Protocoll erklart hat. Politzig den 9 Juni 1806. Adlig v. Oppensches Patrimonial Gericht zu Politzig.

Schleich Licht Justitz Rath und Justitz Actuarius Justic Actuarius

Deputowany niżej Podpisany z przybranym Protokulantem do Publikacji rzeczoney testamentu przystąpił, po której to Publikacji primo Urodzonemu Karolowi Dziembowskiemu jeden exemplarz, secundo Urodzonemu Stefanowi Zeydlitowi na ręce Urodzonego Łopińskiego adwokata jeden exemplarz, tertio Urodzonemu Zaborowskiemu adwokatowi dla nieprzytomnych sukcesorów ex officio jako asystentowi przydanemu, także ażeby jeden exemplarz wyżej rzeczoney testamentu in forma autentica wydany był dopraszali się. Poczem niniejszy Protokół stawający po przeczytaniu i przyjęciu własnoręcznie podpisali.

*Podpisy: Zaborowski, Karol Dziembowski, Stefan Zaydlitz, Łopiński,
Barciszewski deputat*

6. Treść testamentu w języku polskim

TESTAMENT ADAMA AUGUSTA DZIEMBOWSKIEGO

Działo się w Politzigu dnia 9-ego czerwca 1806. Przed południem o 9-tej godzinie w izbie na przodku Dworu dużego, po lewej ręce drugiego wchodu.

Urodzony Jm Pan Adam Augustyn Dziembowski rekwirował osobiście dnia 4-go t. m. podpisanego Justycyariusza w Międzyrzeczu, aby dzisiaj tutaj ziechał końcem spisania ostateczney Jego woli. Dnia dzisiejszego udał się więc tutaj Justycyaryusz tuteyszy, konsyliarz Sprawiedliwości Schleich i wziąwszy ze sobą Aktuaryusza Sprawiedliwości Licht, przybył do pomieszkania Urodzonego Jm Pana Adama Augustyna Dziembowskiego. Gdy więc tenże powtórnie oświadczył, iż uczynić chce testament, przeto obydwie te osoby sądowe z Jm Panem Testatorem, który obydwom tym osobom bardzo dobrze jest znany, udały się do izby powyżej opisanej, do której nikogo więcej nieupuszczono. Urodzony Jm Pan Testator Adam Augustyn Dziembowski znajdował się przy zupełnych zmysłach i rozumie, o czym przekonano się doskonale przez rozmaite z nim rozmowy, i zapewniał tenże, iż także zdrowy jest i na ciele i że go nikt do osnowy testamentu przez niego uczynić mającego nienamówił. Po takowej przedmowie Urodzony Jm Pan Adam Augustyn Dziembowski, który język niemiecki zupełnie posiada, z dobrą uwagą oświadczył przed Sądem:

Terazniejszy mój majątek składa się z 80.000 talerów, piszę osmdziesięciu tysięcy talerów, przynajmniej ja podaję takowy w takiej summie, nie mniej składa się takowy także i z reszty mego ruchomego majątku. Wspomniany pierwszy majątek popożyczany został:

- a) na majątność Padniewo, iak się dzisiaj takowa znajduje i przez Urodzonego Karola Dziembowskiego okupiona została w summie 58.000 talerów, piszę pięćdziesięciu osmiu tysięcy talerów;*
- b) na Politzig cum attinentus teraz wdowy Urodzoney Jm Pani Karoliny z Dziembowskich Oppen własny w summie 22.000 talerów, piszę dwadzieścia dwa tysiące talerów i znajdują się na to sądowe dokumenta, ułożyłem się także z Urodzonym Karolem Dziembowskim w ten sposób, iż kapitał ten pierwszy wspomniany 58.000 talerów, dopóki żyję, przezemnie, a po mojej śmierci przez ośm lat przez successorów moich, wypowiedziany być nie może. Prztem ma się też zupełnie zostać.*

Po mojej śmierci postanawiam tutaj teraz za successorów moich:

- 1. Mego brata Urodzonego Jana Stefana Dziembowskiego¹³ Pułkownika nie zostającego w służbie*

¹³ Jan Stefan Dziembowski (1752-1812).

2. Mego brata Urodzonego Zygmunta Władysława Dziembowskiego¹⁴ mieszkającego teraz w Saksoni niedaleko Torgau;
3. Dzieci zmarłej mojej siostry Urodzonej Heleny Bogumiły¹⁵ bywuszy za Seydlitzem;
 - a) Porucznika nie zostającego w służbie Urodzonego Stefana Seidlitz w Przyborowku;
 - b) Urodzonej Karolinę Seydlitz;
 - c) Urodzonej Heleny Seydlitz.

Mam wprawdzie jeszcze iednego brata imieniem Urodzonego Karola Bogusława Dziembowskiego, dziedzica dóbr Bobelwitz, który iednak z opatrności Boskiej w takim znayduie się stanie, iż odemnie żadnego nie potrzebuie wsparcia, nie chcę go więc postanowić za successora, lecz obieram onego tutey sobie za Exekutora mego testamentu i pokładam w nim mocne zaufanie, iż on z znaney mi Jego poczciwości czuwać będzie iako Exekutor testamentu na dopełnienie punktualne takowey moiey ostateczney woli.

Jezeliby on zaś umrzeć miał pierwey niżeli ja, tedy luby moy stryji Urodzoney Karol Dziembowski, dziedzic Powadowa i Padniewa, ma bydź Exekutorem tego testamentu, i obowiązków powyżey wyrażonych dopełnić.

Maiątek ten, jak powyżey powiedziało, się składa się z ośmdziesięciu tysięcy talerów. Ze sumy tey dostanę:

- a) Pułkownik Urodzony Jan Stefan Dziembowski szesnaście tysięcy sześćset sześćdziesiąt sześć talerów – 16.666.
- b) Urodzony Zygmunta Władysława szesnaście tysięcy sześćset sześćdziesiąt sześć talerów – 16.666.
- c) Dzieci Urodzonej Heleny Bogumiły z Dziembowskich bywuszy za Seidlitzem w równych częściach szesnaście tysięcy sześć set sześćdziesiąt sześć talerów – 16.666.

I stanowią, iż gdyby ieden z tych successorów umrzeć miał, tedy drudzy wstąpić maią na Jego mieysce i Jemu bydź substytuowani, ztemwszystkiem Dzieci Urodzonej Heleny Bogumiły Seidlitz maią bydź zawsze uważane iako iedna głowa, i porcy iedney głowy wspólnie odebrać. Przytem zapisuię jeszcze następujące legaty:

- 1) Memu bratu Pułkownikowi Urodzonemu Janowi Stefanowi Dziembowskiemu dziesięć tysięcy talerów – 10.000. Te dziesięć tysięcy talerów nie mogą bydź iednak przez niego odebrane, lecz służyć mu tylko będą prowizye aż do Jego śmierci, a po Jego śmierci wezmą w successyi tę summę drudzy postanowieni successorowie moi. Stanowią także, iż on względem tego legatu do powyższych 58.000 talerów kapitału przekazany bydź ma.

¹⁴ Władysław Zygmunt Dziembowski (1763-1830).

¹⁵ Helena Bogumiła Dziembowska, żona Jana Korzbok Seidlitz.

2) *Porucznikowi Urodzonemu Stefanowi Dziembowskiemu*¹⁶ *zostającemu teraz w służbie przy Regimencie Dragonów Pritwitza 10.000 piszę dziesięć tysięcy talerów.*

3) *Jego siostrze Fryderyce z Dziembowskich*¹⁷, *która się rozwiędła z Urodzonym Augustynem Unruh, 10.000, piszę dziesięć tysięcy talerów*

I gdyby ci legataryusze umrzeć mieli przedemną zostawisz z prawego łoża potomstwo, tedy ich dzieci z prawego łoża mają im bydz substytuowani. Legaty te przekazuję im się do kapitału na Padniewie ulokowanego. Jest więc powyższa suma 80.000 talerów.

Bieliznę moję i stołowe rzeczy dostać mają w równych częściach Urodzone Karolina i Helena Seidlitz córki Urodzonej Heleny Bogumity z Dziembowskich Seidlitz i mój brat Urodzony Zygmunt Władysław Dziembowski, wyiąwszy jednak mojej ubiorowej bielizny, którą mój służący podczas mojej śmierci znajdujący się w mojej służbie dostać ma. Najpierwej konie moje, wozy, strzelbę, bydło, jakieby się znajdowało i zgoła wszelkie inne moje Mobilia dostać mają obydwaj moi bracia Urodzeni Jan Stefan Dziembowski i Zygmunt Władysław Dziembowski, i jeden drugiemu, jeżeliby dzieci z prawego łoża niebyło, ma bydz w tej mierze substytuowany. Pieniądze, iakieby się podczas mojej śmierci znalazły i pretensye iakieby mi się jeszcze do kogo należały, oprócz powyżey wyrażonych obydwóch summ kapitałowych ma dostać sam mój brat Pułkownik Urodzony Jan Stefan Dziembowski, za to jednak pogrzeb mi sprawić, lecz takowy sprawiony bydz ma bez okazałości.

Czeladzi wszelkiego gatunku znajdującyey się podczas mojej śmierci w służbie mojej wypłacić mają successorowie moi podwójne zastugi. Więcej nie mam nic do rozrządzenia i chcę, aby takowy mój testament utrzymany był niewzruszenie, i o to exekutora testamentu iak najmocniej obliguję. I przy końcu także tego testamentu znajdował się Jm Pan Testator jeszcze przy zupełnych zmysłach i rozumie, a zostawszy Jemu ten testament od słowa do słowa przeczytany, i przeczytany nawet przez niego samego tenże ratyfikował powtórnie całą treść takowego i iak następnie.

Adam Augustyn Dziembowski razem przeczytałem i ratyfikuję własnoręcznie podpisał i stwierdził swoją herbową pieczęcią.

*Konsyliarz Sprawiedliwości i Justycyariusz w Politzigu Schleich
Aktuaryusz Sprawiedliwości Licht*

¹⁶ Stefan Dziembowski (1776-1859), syn Karola Dziembowskiego i jego drugiej żony Ludwiki Joanny Seydlit, zob. S. K a r o w s k i, op. cit.

¹⁷ Fryderyka Maria Charlotta (1773-1846), żona Augusta Franciszka Fryderyka Unruh.

W aktach znajduje się również zapis dotyczący tłumaczenia napisu na kopercie, w której znajdował się testament Adama Augustyna Dziembowskiego następującej treści:

W tej kopercie znajduje się ostatnia wola Urodzonego Pana Adama Augustyna Dziembowskiego, którą tenże przed tutejszym Sądem Patrymonialnym do sądowego zeznał Protokołu. W Politzigu dnia 9 czerwca 1806. Szlachecki Urodzony Oppen. Sąd Patrymonialny w Politzigu.

*Konsyliarz Sprawiedliwości i Justitiarius Schleich
Aktuaryusz sprawiedliwości Licht*

Testament ten przesłany został raportem Sądu Patrymonialnego w Politzigu dnia 9 czerwca do Poznania i został wzięty do depozytu w dniu 23 czerwca 1806 roku.

Zgodność tłumaczeń poprzedzonych oryginałami niemieckimi, znajdującymi się w aktach sądowych zaświadczam niniejszym. Poznań 26 czerwca 1809

*Maksymilian Konarski
Tłumacz przysięgły Prześwietnego Trybunału
Instancji Departamentu Poznańskiego.*